TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Chiến sỹ Gạc Ma quyết tử đến cùng để bảo vệ chủ quyền hải đảo của Tổ quốc

13:35 13/03/2024

Trong trận chiến đấu ngày 14/03/1988, mặc dù tương quan lực lượng chênh lệch, phương tiện vũ khí hạn chế, cán bộ và chiến sỹ Hải quân Nhân dân Việt Nam đã chiến đấu dũng cảm, không quản hy sinh, quyết tử đến cùng để bảo vệ chủ quyền hải đảo của Tổ quốc.

Toàn cảnh sự kiện trận chiến Gạc Ma tháng 03/1988, qua các tư liệu lịch sử, sự kiện Gạc Ma được tái hiện như sau:

Sau khi chiếm giữ trái phép các đảo Chữ Thập, Châu Viên, Huy Gơ, Ga Ven, quân Trung Quốc tiếp tục chuẩn bị thực hiện ý đồ thôn tính 03 đảo Gạc Ma, Cô Lin, Len Đao.

Đầu tháng 03/1988, Hải quân Trung Quốc huy động lực lượng của hai hạm đội xuống khu vực quần đảo Trường Sa, tăng số tàu hoạt động ở đây thường xuyên có từ 09 đến 12 tàu chiến, gồm: Tàu khu trục tên lửa, 07 tàu hộ vệ tên lửa, 02 tàu pháo, 02 tàu đổ bộ; tàu hỗ trợ gồm 03 tàu vận tải LSM, tàu đo đạc, tàu kéo và một pông-tông lớn.

Trước tình hình đó, ngày 04/03/1988, Hải quân ta xác định: Trung Quốc có thể chiếm thêm một số bãi cạn xung quanh cụm đảo Sinh Tồn, Nam Yết và khu vực Đông kinh tuyến 1150, trong đó, Gạc Ma giữ vị trí quan trọng, nếu Trung Quốc chiếm giữ sẽ khống chế đường qua lại tiếp tế của ta cho các đảo ta đang chiếm giữ, vì vậy phải quyết tâm đưa bộ đội đóng giữ các đảo Gạc Ma, Cô Lin và Len Đao.

Triển khai chủ trương trên, ngày 12/03/1988, Tàu 605 (Lữ đoàn 125), do đồng chí Lê Lệnh Sơn làm thuyền trưởng, xuất phát từ Đá Đông đến đóng giữ đảo Len Đao. Sau 29 giờ vượt sóng to, gió lớn, Tàu 605 đến Len Đao và cắm cờ Tổ quốc lên đảo (lúc 5h ngày 14/03/1988), khẳng định chủ quyền và quyết tâm bảo vệ đảo của ta.

Tiếp đó, 9h ngày 13/03/1988, tàu HQ 604, do đồng chí Vũ Phi Trừ làm thuyền trưởng và tàu HQ 505, do đồng chí Vũ Huy Lễ làm Thuyền trưởng, xuất phát từ đảo Đá Lớn tiến về Gạc Ma, Cô Lin. Phối hợp với hai tàu 604 và 505 có hai phân đội công binh (70 người) thuộc Trung đoàn 83, 04 tổ chiến đấu (22 người) thuộc Lữ đoàn 146, do đồng chí Trần Đức Thông, Phó Lữ đoàn trưởng chỉ huy và 04 chiến sĩ đo đạc của Đoàn đo đạc và biên vẽ bản đồ (Bộ Tổng Tham mưu).

Sau khi hai tàu của ta thả neo được 30 phút, tàu hộ vệ của Trung Quốc từ Huy Gơ chạy về phía Gạc Ma. Tàu Trung Quốc áp sát Tàu 604 của ta, dùng loa gọi sang khiêu khích, thay nhau cơ động, chạy quanh đảo Gạc Ma, uy hiếp ta. Cán bộ, chiến sỹ hai tàu 604 và 605 động viên nhau giữ vững quyết tâm không để mắc mưu, kiên trì neo giữ quanh đảo.

Ảnh tư liệu.

Trước tình hình căng thẳng do hải quân Trung Quốc gây ra, lúc 21h ngày 13/03, Bộ Tư lệnh Quân chủng Hải quân chỉ thị cho các đồng chí Trần Đức Thông, Vũ Huy Lễ, Vũ Phi Trừ chỉ huy bộ đội quyết giữ vững các đảo Gạc Ma, Cô Lin; khẩn trương thả xuồng máy, xuồng nhôm, chuyển vật liệu làm nhà lên đảo ngay trong đêm ngày 13/03. Tàu 604 cùng lực lượng công binh Trung đoàn 83

chuyển vật liệu lên đảo Gạc Ma, tiếp đó, lực lượng của Lữ đoàn 146 bí mật đổ bộ, cắm cờ Tổ quốc và triển khai 04 tổ bảo vệ đảo.

Lúc này, Trung Quốc điều thêm hai tàu hộ vệ trang bị pháo 100 ly đến khu vực đảo Gạc Ma. 6h, ngày 14/03/1988, tàu Trung Quốc thả 03 thuyền nhôm và 40 quân đổ bộ lên đảo tiến vào giật cờ ta. Lập tức, Thiếu úy Trần Văn Phương, Hạ sỹ Nguyễn Văn Lanh cùng đồng đội dũng cảm giành lại cờ.

Lính Trung Quốc đã nổ súng bắn vào bộ đội ta, làm Thiếu úy Trần Văn Phương hy sinh, Hạ sĩ Nguyễn Văn Lanh bị thương. Mặc dù bị đối phương uy hiếp và nổ súng tấn công, nhưng bộ đội ta vẫn kiên cường đấu tranh bảo vệ chủ quyền hải đảo của Tổ quốc.

Không ép được bộ đội ta rút khỏi đảo, 7h30 ngày 14/03, hai tàu Trung Quốc bắn pháo 100 ly gây hỏng nặng tàu 604 của ta, rồi bất ngờ cho quân xông về phía tàu ta. Thuyền trưởng Vũ Phi Trừ đã bình tĩnh chỉ huy bộ đội trên tàu sử dụng các loại súng AK, RPĐ, B40, B41 đánh trả quyết liệt.

Trận đánh diễn ra mỗi lúc thêm ác liệt. Tàu Trung Quốc tiếp tục nã pháo dồn dập làm tàu ta bị thủng nhiều lỗ và chìm dần xuống biển. Thuyền trưởng Vũ Phi Trừ, Phó Lữ đoàn trưởng Lữ đoàn 146 Trần Đức Thông và cùng một số cán bộ, chiến sỹ tàu đã anh dũng hy sinh cùng tàu HQ 604 ở khu vực đảo Gạc Ma. Gạc Ma bị Trung Quốc chiếm đóng và xây dựng bất hợp pháp từ đó đến nay.

Tại đảo Cô Lin, 6h ngày 14/03/1988, tàu HQ 505 đã cắm hai lá cờ lên đảo. Khi Tàu 604 của ta bị chìm, Thuyền trưởng tàu 505 Vũ Huy Lễ ra lệnh nhổ neo ủi bãi. Phát hiện thấy ta cơ động lên bãi, hai tàu của Trung Quốc quay sang tiến công tàu 505. Bất chấp hiểm nguy, Tàu 505 chạy hết tốc độ, trườn lên được hai phần ba thân tàu thì bốc cháy.

8h15 ngày 14/03, bộ đội trên Tàu 505 vừa tiến hành dập lửa cứu tàu, bảo vệ đảo, vừa đưa xuồng đến cứu vớt cán bộ, chiến sỹ của Tàu 604 vừa bị Trung Quốc đánh chìm. Cán bộ, chiến sỹ của Tàu HQ 505 đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền ở đảo Cô Lin. Cho đến nay, là cờ đỏ sao vàng của Việt Nam vẫn phấp phới tung bay trên đảo Cô Lin.

Ở hướng đảo Len Đao, 8h20 ngày 14/03, tàu của Trung Quốc bắn chìm tàu HQ 605 của ta. Cán bộ, chiến sỹ của Tàu HQ 605 phải dìu nhau bơi về đảo Sinh Tồn (đến 6h ngày 15/03 mới đến đảo). Tại Len Đao, sau trận chiến Gạc Ma, chúng ta đấu tranh kiên quyết, khiến Trung Quốc lui quân, ta bảo vệ thành công Len Đao đến ngày hôm nay.

Trong trận chiến đấu ngày 14/03/1988, mặc dù tương quan lực lượng chênh lệch, phương tiện vũ khí hạn chế, cán bộ và chiến sĩ Hải quân Nhân dân Việt Nam đã chiến đấu dũng cảm, không quản hy sinh, quyết tử đến cùng để bảo vệ chủ quyền hải đảo của Tổ quốc.

Với chiến công oanh liệt, tàu HQ 505 được Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam tuyên dương Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân. Các đồng chí Vũ Phi Trừ, Trần Đức Thông, Vũ Huy Lễ, Nguyễn Văn Lanh, Trần Văn Phương được truy tặng và phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân. Hàng chục tập thể và cá nhân được tặng thưởng Huân chương Quân công, Huân chương Chiến công các loại.

Sau sự kiện Trung Quốc tiến công xâm chiếm một số đảo thuộc quần đảo Trường Sa, Nhà nước và Bộ Quốc phòng đã khẩn trương đẩy mạnh việc xây dựng, bảo vệ quần đảo Trường Sa và Thềm lục địa phía Nam. Cho đến nay, các vị trí này đã được Hải quân và nhân dân Việt Nam củng cố và bảo vệ vững chắc.

Khu tưởng niệm Chiến sỹ Gạc Ma là địa chỉ đỏ giáo dục truyền thống yêu nước

Năm 2023, Khu tưởng niệm Chiến sỹ Gạc Ma ở huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa đã đón hơn 45.200 lượt khách đến tham quan, thắp hương, tưởng nhớ 64 chiến sỹ Hải quân đã anh dũng hy sinh trong trận hải chiến Gạc Ma năm 1988. Mộ gió trong Khu tưởng niệm Chiến sỹ Gạc Ma được xem là "chốn đi về" của 64 liệt sỹ Gạc Ma đã hy sinh để bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc.

Khu tưởng niệm Chiến sĩ Gạc Ma tại xã Cam Hải Đông, huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa. Ảnh VOV.vn.

Khu tưởng niệm Chiến sỹ Gạc Ma tại xã Cam Hải Đông, huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa được Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phát động xây dựng nhằm

tri ân các anh hùng, liệt sỹ đã hy sinh vì biển đảo Tổ quốc. Công trình hoạt động từ tháng 07/2017 với tổng mức đầu tư hơn 130 tỷ đồng từ nguồn đóng góp của đoàn viên Công đoàn và người lao động cả nước.

Khu tưởng niệm Chiến sĩ Gạc Ma rộng 2,5 ha, được xây dựng trên ngọn đồi cát, phía đông đại lộ Nguyễn Tất Thành. Tại đây, cụm tượng đài "Những người nằm lại phía chân trời" với "Vòng tròn bất tử" cao 15,9m, có hình tượng các chiến sỹ, thể hiện tinh thần hiên ngang, bất khuất của những người lính sẵn sàng xả thân để bảo vệ độc lập, chủ quyền của Tổ quốc.

Người dân và du khách tưởng niệm 64 người con của Tổ quốc đã anh dũng hy sinh, bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

Tượng đài được điêu khắc gồm cụm 9 nhân vật, đại diện cho 64 chiến sĩ ở tư thế giương cao lá cờ Tổ quốc trước lúc hy sinh.

Phần 2 là khu trưng bày ngầm lưu giữ những hiện vật liên quan đến cuộc đời và gia đình các liệt sỹ Gạc Ma; khu quảng trường Hòa Bình, khu mộ gió của 64 liệt sỹ Gạc Ma với đầy đủ họ, tên, địa chỉ...Trong ảnh: 64 bông hoa muống biển tượng trưng cho 64 cán bộ, chiến sỹ đã ngã xuống.

Khu tưởng niệm Chiến sỹ Gạc Ma ở huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa đã trở thành "địa chỉ đỏ" để giáo dục truyền thống yêu nước. Trong ảnh: Người dân và du khách tưởng niệm 64 người con của Tổ quốc đã anh dũng hy sinh, bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

PV *(t/h)*

Chiến sỹ Gạc Ma quyết tử đến cùng để bảo vệ chủ quyền hải đảo của Tổ quốc
https://thuonghieucongluan.com.vn/chien-sy-gac-ma-quyet-tu-den-cung-de-bao-ve-chu-quyen-hai-dao-cua-to-quoc-a214809.html